

D'ERIÇONS I PESSEBRES...

L'any 2010 va acabar per als membres del Llibrefòrum amb la lectura de dos llibres molt especials, d'una particular sensibilitat.

El mes de novembre vam comentar **L'elegància de l'erició**, una novel·la de Muriel Barbery que va rebre el Premi dels Llibreters Francesos l'any 2007. És una magnífica narració composta per dues veus narratives: la de la Renée Michel, una dona de 54 anys, portera d'un immoble situat al número 7 de la rue Grenelle de París, i la de Paloma Josse, una nena adolescent i superdotada que viu en aquest edifici habitat per personalitats del món empresarial i polític. Dues persones de característiques externes absolutament contrastants però ànimes bessones en el seu interior.

La germana de la Paloma les posa en contacte: ofesa perquè la portera no satisfà les seves peticions abusives de persona que fa ús de la seva classe social, envia la petita a fer de mitjancera. La Paloma de seguida s'adona que la Renée no és una dona vulgar: té la televisió engegada amb la telenovel·la a tot drap, vesteix i es pentina de la forma més grollera possible i es presenta amb un discurs lacònic dins un registre farcit de pobresa a fi de poder-se amagar en el seu imperi, una butaca en una cambra farcida de llibres fins el sostre. Renée és extremadament intel·ligent i culta, gràcies a les seves lectures i a la seva curiositat intel·lectual. La seva disfressa de dona ignorant és la defensa contra un sistema que l'aixafaria per no poder resoldre el contrast de la diferència no prevista.

La Paloma Josse és una nena de 12 anys superdotada, amb una extraordinària intel·ligència intel·lectual i emocional. Ho amaga, com la Renée, conscient que ni la seva família (adinerada però tosca) ni la societat admetrien el seu agut sentit crític que deixa al descobert d'una manera ràpida i definitiva totes les contradiccions d'aquest sistema que amaga l'estultícia sota el poder econòmic que obre totes les portes. La Paloma planeja el seu suïcidi, d'una forma freda i alhora artística, perquè no vol seguir vivint en aquest món que se li fa ben absurd.

Ambdues dones són descobertes per Kakuro Ozu, un nou llogater japonès que entra a l'edifici i que, contrastant amb el seu veïnat, sap observar les persones. Kakuro cercarà la companyia de Renée i de Paloma, les unirà, i els ensenyarà la força vital de l'amor.

La novel·la va agradar unànimement, per la bellesa del seu llenguatge, per la finor en la narració i per la bellesa dels seus personatges que es fan tan entranyables. Va suscitar debat el diari que escriu Paloma, si realment una nena de dotze anys, malgrat la sobredotació que se li atribueix, pot fer reflexions tan profundes en un llenguatge tan acurat. Tanmateix, qualsevol debat finia en la vàlua d'un final que va sotsobrar tothom.

El mes de desembre, fent honor a la tradició nadalenca a què l'època convida, vam llegir una petita joia: petita per la brevetat, un llibre que no ocupa gaire més d'una tarda de lectura; joia, per la poesia que desprèn. **En el nom de la mare**, de l'escriptor italià Erri de Luca és una novel·la curta o un conte llarg, seria difícil d'escatir. A partir d'un narrador en 1a persona situat en el personatge de Míriam/Maria, se'ns relata l'episodi de l'anunciació, l'embaràs i l'infantament de Jesús. El tret original del llibre és que no hi ha una aproximació religiosa, es dona per sabuda la història bíblica, sinó que hi trobem la visió senzilla d'una dona guiada per la força de la maternitat, que, sense entendre del tot la concepció i coneixent l'amenaça de lapidació que li cau al damunt, no té cap mena de dubte que la nova vida que du al ventre és la seva prioritat. Acarona la corba de la panxa, li parla i l'encara a l'escalfor del sol quan va al terrat a estendre la roba. I si Míriam acapara la nostra atenció per la feminitat i fortalesa d'una dona feta mare, Josep encara ens absorbeix més, perquè el personatge anodí que veiem en els pessebres pren la força de l'home que s'enfronta a les crítiques i als sarcasmes dels congèneres que el creuen cornut. Josep estima veritablement perquè la paraula, difícil de creure, de Maria passa per damunt de dubtes i lògiques. Així, Erri de Luca, un home ateu que ha militat en l'extrema esquerra italiana, ens

ensenya el que és la fe veritable: Míriam fa un acte de fe en el fill. Josep fa un acte de fe en Maria.

La sala del Llibrefòrum es va omplir de força el dia 27 de desembre, perquè totes les dones que hi eren ens van comunicar la força que el ser mare els ha donat. Malgrat que, a la majoria, els separava una bona franja d'anys el seu propi embaràs i infantament, van retrobar en el relat de Míriam les sensacions de vigor, felicitat i plenitud que en el seu dia van viure. I els que hi érem com a testimonis, homes i dones que no hem estat mares, vam escoltar en silenci admiratiu el seu privilegi, que la literatura ens havia permès de compartir.

Per a les sessions de gener i de març tenim una trobada amb Truman Capote, amb la novel·la de Màrius Carol, L'home dels pijames de seda, sobre l'estada a Palamós del cèlebre autor mentre escrivia el llibre A sang freda. Al febrer, farem una petita introducció a la poesia. O sigui que si us animeu a assistir-hi, sereu molt ben vinguts!

Munsa Farré